

tvrzením není dostatečně osvědčeno, ani že škoda dlužníkovi hrozící je skutečně důležitosti shora naznačené, ani že škoda ta byla by větší, než nebezpečí, spojené s odložením pro vymáhajícího věřitele. Dále padá na váhu i to, že vymáhající věřitel v žádosti o povolení exekuce odvolává se na již existující exekuční titul, kdežto dlužník v rekursu jen tvrdí, že vykonatelnost rozsudku ještě nastala. Z těchto úvah, a jelikož soudce při rozhodnutí o žádosti o povolení exekuce nemůže se pouštět i do přezkoumání otázky, bude-li rekurs míti úspěch čili nic, má nejvyšší soud za to, že rekursní soud ve věci samé stížnosti vymáhajícího věřitele právem vyhověl.

Čís. 419.

Lhůta k podání žaloby ze správy (§ 933 obč. zák.) není lhůtou promlčecí, nýbrž lhůtou preklusivní; ustanovení §u 89 zák. o org. soudní o ní neplatí.

(Rozh. ze dne 17. února 1920, Rv I 47/20.)

Žalobce domáhající se správy pro vadu dobytčete podal žalobu na poštu v poslední den lhůty §u 933 obč. zák., takže k procesnímu soudu první stolice došla teprve 43. dne po početí zmíněné lhůty. Žaloba byla soudy všech tří stolic zamítnuta, nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Podle § 933 obč. zák. musí býti spor ve lhůtách tam uvedených — v tomto případě v šestinedělní lhůtě — na soud přiveden, ježto by jinak žalobní právo uhaslo. V oné lhůtě musí tedy žalobní spis dojíti do podatelny procesního soudu první stolice nebo musí žaloba protokolárně u tohoto soudu býti sepsána. Podáním žalobního spisu na poštu není věc přivedena na soud. To vysvětluje již z úvahy, že není vyloučena možnost ztráty žalobního spisu při poštovní dopravě, ve kterémžto případě nemůže vůbec dojíti k soudnímu řízení o žalobě. Vysvětluje to však také z prvního odstavce § 232 c. ř. s., dle něhož právní zahájení rozepře stane se doručením žalobního spisu žalovanému, k zachování lhůty pak, jakož i ku přerušení běhu lhůty stačí podání žaloby u soudu, není-li nic jiného předepsáno, jako na př. v čl. 80 směn. řádu. Ustanovení § 89 org. zák., že do lhůt, tam uvedených, nevpočítávají se dny poštovní dopravy, nelze tu obdobně užítí, což vysvětluje z této úvahy: Lhůty, o nichž jednáno jest v §§ 123 až 129 c. ř. s., jsou jen časovými určeními pro předsevzetí procesních úkonů ve sporu, již zahájeném, tedy jen lhůtami procesními. Vzhledem na to, i na vznik §u 89 org. zák., který původně byl jako třetí odstavec §u 135 ve vládní osnově civ. řádu soudního a teprve dodatečně byl pojat v zákon organizační, jest míti za to, že též zákonnými lhůtami §u 89 org. zák., jež ve sporu jsou vyhrazeny stranám ku prohlášením, k návrhům, k podáním anebo ku předsebrání jiných, soudního řízení se týkajících jednání, jsou jen ony lhůty, jež se vyskytují v řízení již zahájeném. K těmto lhůtám tudíž nenáleží lhůty, ve kterých podána býti má žaloba ze správy dle § 933 obč. zák. Vždyť žaloba není toliko pro-

stým úkonem procesním, nýbrž také prostředkem k uplatnění nároku, spočívajícího v právu hmotném. Dále jest poukázati na to, že zmeškání lhůt, v § 933 obč. zák. uvedených, má v zápětí následek hmotný, totiž ztrátu práva, uplatňovati nárok ze správy. Lhůty §u 933 obč. zák. nejsou tedy lhůtami procesními, nýbrž lhůtami práva hmotného. Tento názor jest podstatně podporován ustanovením čl. LII. uvoz. zák. k c. ř. s., dle něhož zákonné lhůty k podání žaloby nejsou civilním řádem soudním dotčeny ve svém běhu a trvání. Lhůty § 933 obč. zák. mimo to nejsou lhůtami promlčecími, nýbrž preklusivními lhůtami hmotného práva, jichž doba předem jest určena s účinkem, že, uplynou-li, aniž práva bylo užito, nastává sama sebou ztráta práva toho, na rozdíl od lhůt promlčecích, při nichž právo jest předem neomezeno, ale pomíjí, jestliže nebylo ho užito v době zákonem určené. Podobné preklusivní lhůty hmotného práva obsaženy jsou v §§ 158, 384, 392 a 1467 obč. zák. Obecný zákoník občanský neobsahuje ustanovení, že do lhůt v něm nařízených nemají býti vpočítány dny poštovní dopravy; zejména nebylo ustanovení takové obsaženo v § 902 obč. zák. starého znění a není obsaženo ani v § 902 znění nového. Nelze tedy přisvědčiti mínění dovolatelovu, že, dav posledního dne šestinedělní, v § 933 obč. zák. nařízené lhůty žalobu na poštu, dodržel lhůtu onu. Okolnost, že žalobce nebydlí v místě soudu procesního prvé stolice, jest vzhledem na hořejší úvahu nedůležitá. Žalobní lhůta při vadách dobytka jest podle nového znění § 933 obč. zák. ovšem mnohem kratší, než byla původní zákonná lhůta žalobní. Z toho však dovolatel nemůže ničeho vyvozovati pro své mínění, neboť nové znění zákona jest jasné, neobsahuje nijakého omezení ani výhrady a podle motivů cís. nař. ze dne 19. března 1916, čís. 69 ř. zák., obsahujícího nové znění §u 933 obč. zák., byla dřívější lhůta zákonná pro žaloby toho druhu příliš dlouhá, což mělo za následek nejistotu celého obchodování s dobyt- kem, což zase mělo vliv na ceny, pročež cís. nařízení čís. 69 ř. zák., zvané třetí novelou k obč. zák., snížilo původní zákonnou lhůtu žalobní při vadách dobytka na 6 neděl, vyhovujíc návrhům, v poslanecké sněmovně opětně vzneseným, a řídíc se ustanovením § 490 obč. zák. pro německou říši.

Čís. 420.

Společnost s ručením obmezeným (zákon ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák.).

Nepřípustným jest ustanovení společenské smlouvy, dle něhož jednatele zastupují společnost zpravidla samostatně, v jistých případech však kolektivně.

(Rozh. ze dne 24. února 1920, RI 78/20.)

Rejstříkový soud povolil zápis společnosti s r. o., jejíž smlouva stanovila v čl. X., že jednatele zastupují na v e n e k společnost každý samostatně, že však v případech, kde společnost na sebe bere závazek, přesahující 50.000 K, musí oba jednatele se o tom dohodnouti a s m l o u v u p o d e p s a t i, výjimku že lze učiniti pouze v naléhavých případech. Re k u r s n í s o u d, vyhověv stížnosti finanční prokuratury, uložil spo-